

A. D. TSURUPA

VLADIMIR ILJITŠ JA ELINTARVIKEPOLITIikka

Aivan Lokakuun vallankumouksen ensi päivistä Vladimir Iljitš seurasi tarkkaavaisesti elintarviketilaa maassa ja erikoisesti pääkaupungeissa ja muissa työläiskeskuksissa. Jo marraskuussa 1917, ennen minun nimittämistäni kansankomis-saariksi, hän keskustelussa kanssani asetti kysymyksen siitä, että työläisille annettaisiin täysi elintarvikeannos ja väestön muille luokille, varsinkin ei-työtätekeville, annosta pienennettäisiin ja tarpeen vaatiessa saatettaisiin se nollaan. Tästä sai alkunsa luokkakanta elintarvikejapelussa.

Toisen kerran minulla oli Vladimir Iljitšin kanssa pitkä keskustelu elintarvikeasioista sen jälkeen, kun minut helmi-kuussa 1918 nimitettiin kansankomissaariksi. Nähtävästi Vladimir Iljitšillä ei silloin vielä ollut lujaa ja selvää kantaa tulevan elintarvikepolitiikan luonteesta. Mutta jo silloin hänen ajatuk-sensa pyörivät itsepintaisesti viljamonopolikysymyksen ympärillä, joka oli elintarvikekysymyksen ainoa mahdollinen ja oikea ratkaisu niissä oloissa.

Elintarvikehuollon ja kulkulaitoksen erikoiskomission istun-nossa minulle annettiin „viljan hankinnan” lakiluonnos, jonka oli kirjoittanut Vladimir Iljitš. Tästä luonnoksesta päätellen Vladimir Iljitš oli tiukan viljamonopolin kannalla. Ikävä etten ole säilyttänyt kopiota siitä luonnoksesta, joka oli kyseiselle aikakaudelle erittäin kuvaava asiakirja.

Siitä lähtien Vladimir Iljitš toteutti tiukasti, päättävästi ja horjumattomasti viljamonopolia ja sitä elintarvikepolitiikkaa, joka oli voimassa vuosina 1918, 1919 ja 1920. Voidaan sanoa täysin varmasti, että juuri hän, Vladimir Iljitš, määräiteli sen elintarvikepolitiikan, jota toteutettiin Neuvostovallan olemassa-olon ensimmäisenä kolmena vuotena, että juuri hänen horjuma-ton päättäväisyytensä, hänen poliittisen ja usein myöskin hänen järjestävän johtotyönsä avulla saatiin tehdyksi se, mitä tehtiin,

että Neuvostovallalle mitä vaikeimpana ajankohtana elintarvikekysymys saatiin ratkaistuksi siten niinkuin se ratkaistiin. Ilman hänen aktiivista ja välitöntä osallistumistaan esillenousseiden sangen kärkevien ja monimutkaisten elintarvikekysymysten ratkaisuun ei maan huoltokysymys olisi tullut ratkaistuksi ja kuka ties työtätekevät eivät olisi kestäneet heidän kestettäväkseen langenneita elintarvikevaikeuksia. Me elintarvikealan työntekijät olimme vain toimeenpanijoina, jotka antoivat Leninin ohjeille käytännöllisten toimenpiteiden muodon.

Erikoisen vaikeina hetkinä Vladimir Iljitš luonteenomaisella joustavuudella, taidolla ja ymmärtämyksellä salli joskus eräitä vähäisiä väliaikaisia poikkeuksia yleisesti tunnustetusta linjasta, mutta hän teki sen vain äärimmäisissä tapauksissa, jolloin nälkiintyneet työläiset joutuivat epätoivoon. Eikä hän näitä poikkeuksia salliessaan luullut, että ne voivat parantaa maan elintarviketilannetta, vaan hän teki sen todistaakseen esimerkkien ja tosiasioiden avulla epäileville työläisille ja epäileville puoluetuontekijöille, että mistä tahansa muusta elintarvikepolitiikasta voi työläis-talonpoikaiselle valtiolle olla tuhoisat seuraukset.

Kerron tapauksen, joka on tässä suhteessa erittäin kuvaava.

Vuonna 1919 eräässä keskustelussa kanssani V. I. Lenin puhui kiihkeästi siitä, että elintarvikepolitiikan vastustajat ja horjuvat ryhmät käyttivät hyväkseen elintarvikehuollon työntekijäin virheitä ja olivat tehneet läpimurron elintarvikerintamalla; valitettavasti läpimurto voitiin lyödä takaisin vain myönnytyksin, mutta vain sellaisin myönnytyksin, jotka eivät yleispiirtein muuttaisi elintarvikehuollossa otettua suuntaa. Kaikki muistavat, kuinka kiihkeän tulisesti Vladimir Iljitš puhui silloin Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean puolueyhjän kokouksessa elintarvikepolitiikan kysymyksestä. Juuri sillä hetkellä hän esti puolueen kääntymästä sellaiseen elintarvikepolitiikkaan, jonka toteuttaminen olisi johtanut perikatoon, kuten selveni kaikille myöhemmin.

„Sotakommunismiin” kaudella Vladimir Iljitš luonteenomaisella ennakkonäkemyksellä toteutti sitkeästi sen ajan elintarvikepolitiikkaa, ja samanlaisella kaukonäköisyydellä hän vuonna 1921 katsoi välttämättömäksi kieltäytyä siitä politiikasta, sillä taloudelliset ja poliittiset olosuhteet muuttuivat. Tarkoitin niinsanottua uutta talouspolitiikkaa.

Vladimir Iljitš toteutti yhtä päättävästi ja johdonmukaisesti myös uutta talouspolitiikkaa elintarvikehuollon alalla valvoen tarkasti, ettei entinen suunta missään tapauksessa pääsisi ilmeneeseen elintarvikepolitiikan alalla, että entisessä pysyminen, joka on ominaista jokaiselle hallintokoneistolle ja jokaiselle työntekijälle, myös Elintarvikeasiain kansankomissariaatin

työntekijöille, juurittaisiin pois elintarvikehuollon käytännöstä. Hän arvosti korkealle elintarvikehuollon työntekijöiden työn, mutta pelkäsi, että nämä asialleen rajattoman uskolliset työntekijät, jotka olivat voittaneet suuria vaikeuksia ja saaneet työn kuntoon ponnisteltuaan monia vuosia, uhrattuaan vallankumouksen hyväksi tuhansia ihmishenkiä (tätä eivät monet ehkä tiedäkään tarpeeksi hyvin),—että nämä työntekijät lähtevät sille vanhalle tielle, jolta maa oli jo poistunut.

Vladimir Iljitš valvoi tarkasti elintarvikehuollon koneiston työtä uusissa oloissa, valvoi herkeämättä sen toimintaa ja oli armoston vähäisestäkin poikkeamisesta entisen elintarvikepolitiikan suuntaan.

Näin Vladimir Iljitš suhtautui elintarvikeasiaan siihen asti, kun maa sai lopultakin helpotusta elintarvikehuoltoon ja elintarvikekysymys muuttui toisarvoiseksi.

Kaikki elintarviketyöntekijät, jotka nykyisin¹ ovat hajaantuneet Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton eri kulmille ja työskentelevät kaikilla hallinto- ja toiminta-aloilla, työskentelevät maamme talouselämän sekä puolue-elämän alalla, kaikkien heidän on tiedettävä, että elintarvikepolitiikan luoja ja rakentajana oli nimenomaan Vladimir Iljitš. Heidän kaikkien on tiedettävä ja muistettava, että nimenomaan Lenin kantoi voimakkailla hartioillaan koko jättiläistyön. Hänen ansiotaan on, että elintarviketyöntekijäin ponnistukset, tuhansien puolueytyöntekijäin ja kymmenien tuhansien puolueeseen kuulumattomien työläisten ponnistukset tuottivat tuloksia.

Muistakoot kaikki sen. Muistakoot kaikki myös sen, että johtamisen taitoa, välttämättömien valtionlaitosten rakentamisen taitoa ja tunnollisuutta työntekoon Vladimir Iljitš opetti meille silloin, kun me työskentelimme elintarvikehuollon alalla. Järjestelytyön ja käytännöllisen työn arvokkaimman kokemuksen, joka meillä nyt on, me olemme saaneet toimiessamme kahdella rintamalla—sotarintamalla ja elintarvikerintamalla, joita työtätekevien suuri johtaja välittömästi johti.

¹ Muistelmat on kirjoitettu tammikuussa 1924.—*Toim.*